

**Declaració pública
de Renovació Democràtica, el Partit Socialdemòcrata
i del Grup d'Unió Parroquial Independents
per a una alternativa ciutadana**

Representants dels partits polítics, RENOVACIÓ DEMOCRÀTICA, PARTIT SOCIALDEMÒCRATA i el GRUP D'UNIÓ PARROQUIAL INDEPENDENTS (GUPI), han mantingut durant les darreres setmanes diverses reunions de treball que els han portat a un acord polític adreçat a vertebrar una alternativa ciutadana que faci possible una nova majoria parlamentària que impulsi una altra direcció de govern.

Un govern que encari, amb ferma voluntat, les reformes necessàries i que les dugui a terme cercant l'interès general i el progrés social.

RENOVACIÓ DEMOCRÀTICA, el PARTIT SOCIALDEMÒCRATA i el GRUP D'UNIÓ PARROQUIAL INDEPENDENTS (GUPI) manifesten la voluntat comuna d'incorporar a aquesta alternativa ciutadana totes aquelles persones, grups parroquials i sectors que, sense estar avui inscrits a un partit polític nacional, comparteixen els plantejaments de progrés econòmic, social i ambiental que Andorra necessita.

Volem, doncs, assolir una nova majoria social i electoral que faci possible la gran oportunitat de canvi a Andorra. L'acord polític que avui fem públic es fonamenta en un pacte de legislatura vertebrat a l'entorn d'uns eixos programàtics d'actuació legislativa i de govern, per al període 2005-2009.

L'acord es concreta també, en l'àmbit electoral, en l'establiment, previ a les eleccions generals del 2005, d'unes candidatures territorials conjuntes que es presentaran amb el compromís cívic voluntari de defensar l'alternativa ciutadana i que incorporaran membres de les formacions polítiques que signen aquesta declaració i altres persones que, des de la seva noadscripció a cap partit d'àmbit nacional, comparteixin el projecte de redreçament i progrés que és el ciment de l'acord.

Pel que fa a les candidatures per a la circumscripció nacional, RD i el PS presentaran llistes diferenciades per defensar els seus programes respectius tot assumint i defensant el projecte comú d'alternativa ciutadana 2005-2009.

L'ALTERNATIVA planteja, així, un pacte de legislatura amb els eixos programàtics següents:

I - ACTUACIÓ POLÍTICA INSTITUCIONAL

La política que portarem a terme ha de permetre que els ciutadans puguin veure el Govern i el Consell General com a instruments d'organització de la convivència i de solució dels problemes de la societat. Els valors constitucionals d'integritat i interès general han d'afavorir la participació democràtica.

Per aquest motiu ens proposem:

- 1) Reforçar el proper Consell General com a instrument legislatiu que sigui impulsor de l'acció del Govern.
- 2) Augmentar la transparència en l'actuació dels poders públics.
- 3) Promoure la tramitació davant el Consell General d'un acord nacional sobre el nou model econòmic del país. Les forces que plantegem l'alternativa ens esforçarem perquè l'aprovació final dels textos legislatius vinculats a la proposta de "Constitució econòmica" compti amb el màxim consens parlamentari possible.
- 4) El marc del nou model econòmic del país ha d'anar acompanyat d'una ferma i positiva vinculació d'Andorra amb la Unió Europea. En aquesta línia s'obriran les negociacions amb Brussel·les per obtenir un acord d'associació.
- 5) Reformar en profunditat l'Administració de justícia amb al finalitat d'acostar-la al ciutadà i fer realitat els principis que figuren al Títol II de la Constitució. En essència, treballarem per aconseguir que es garanteixi a tothom el dret a un judici de durada raonable i l'execució efectiva de les resolucions judicials.

Alhora es durà a terme la revisió del Codi de l'Administració per adequar-lo a la Constitució. De manera especial es modificarà el

procediment del silenci administratiu i s'unificaran els terminis de notificacions i recursos.

II – ECONOMIA I FINANCES

- 1) És necessari un canvi en la gestió econòmica i financera del Govern d'Andorra:
  - Aturar el descontrol de la despesa corrent
  - Invertir més i malgastar menys, per impulsar el desenvolupament i no malbaratar recursos
  - Educació i infraestructures com a prioritats d'inversió.
- 2) Es desenvoluparà una reforma tributària adequada al que estableix l'article 37 de la Constitució: els principis de generalitat i de distribució equitativa de les càrregues fiscals segons la capacitat econòmica exigeixen un sistema que incorpori com a Europa un equilibri entre la pressió fiscal directa i la indirecta.

L'aplicació, per primera vegada en el nostre país, d'una imposició directa no només té importància recaptadora i redistributiva sinó estratègica per tal d'integrar-nos en la comunitat internacional com a veí respectat i escoltat.

S'evitarà una imposició indirecta com l'ISI, enrevessada i perjudicial per als petits i mitjans empresaris.

En qualsevol cas, la reforma tributària es farà adreçada a la contribució a les despeses públiques de foma estratègica, planificada, transparent, prioritzada i d'interès general.

- 3) Es promourà una política de suport al comerç i l'empresa en col·laboració amb les diferents associacions d'empresaris, professionals i treballadors assalariats.
- 4) Es plantejarà i aplicarà una nova política de promoció global de recursos turístics d'acord amb l'horitzó de la sostenibilitat.

Amb aquesta finalitat s'analitzaran els recursos turístics disponibles i les àrees saturades o deficitàries. L'orientació global s'adreçarà a afavorir la qualitat front a la quantitat, amb uns estàndars mínims:

- a) Es fixaran uns preus mínims en l'hostaleria en funció dels estàndars atribuïts als establiments.
- b) Es promourà la formació tècnica i professional del sector.
- c) Preservant el turisme d'hivern, es treballarà per impulsar l'activitat en les altres períodes de l'any amb la promoció d'una imatge turística global.

III – POLÍTICA SOCIAL

1) *Polítiques d'igualtat*

Tal i com assenyala el segon paràgraf de l'article 6 –Títol II- de la Constitució:

«Els poders públics han de crear les condicions per tal que la igualtat i la llibertat dels individus siguin reals i efectives.»

Amb aquesta orientació, l'ALTERNATIVA tindrà com a línies de treball prioritari durant la propera legislatura el desenvolupament dels drets i llibertats següents:

- Polítiques de protecció de la família (art. 13.2)
- Dret de creació i funcionament d'organitzacions empresarials, professionals i sindicals (art. 18)
- Dret a l'educació (art. 20)
- Dret del treball (art. 29)
- Garantia de qualitat de vida i d'equilibri ecològic (art. 31)

2) *Pensions*

- a. El nou govern impulsarà l'increment general de les pensions d'orfenesa i viduïtat i complementarà de manera transitòria les pensions baixes.

- b. Les pensions baixes de jubilació s'augmentaran fins arribar a assolir entre el 80% i el 100% del salari mínim.
- c. Es fixarà la pensió de solidaritat per discapacitats en un 100% del salari mínim.

3) *Família*

- Pla de conciliació de la vida familiar i laboral
- Ajuts a la vivenda de compra o de lloguer per a joves i famílies amb pocs recursos, siguin famílies nombroses o monoparentals (art. 33 de la Constitució andorrana).
- Es fomentarà la coresponsabilitat educativa

4) *Sanitat*

- Afavoriment del sistema sanitari públic i millora dels centres d'assistència primària (art. 30 de la Constitució)

IV – EDUCACIÓ I CULTURA

- 1) Afavoriment del sistema educatiu públic andorrà i defensa del manteniment dels sistemes educatius espanyol i francès com a ensenyament públic a Andorra.
- 2) Canvi d'orientació en la política educativa mitjançant un pacte nacional per l'educació que impulsi almenys aquests tres acords bàsics:
  - amb els Comuns, per l'horari postescolar
  - amb els ensenyants, per desenvolupar una carrera docent estimulant
  - amb les escoles finançades amb fons públics per integrar-les millor en l'ensenyament públic
- 3) Desenvolupament d'una política de beques, justa i eficient, que incentivi la continuació dels estudis
- 4) Adequació de l'ensenyament escolar a les necessitats reals del país mitjançant una política decidida de formació professional
- 5) Integració educativa per als discapacitats
- 6) Cultura

- Defensarem la dimensió més social de la cultura en relació amb les maneres de viure i de fer de les persones que viuen i treballen a Andorra i, també, en relació amb el dinamisme i la diversitat dels ciutadans mitjançant la creació d'un model millor de coexistència entre els andorrans i les diferents cultures que conflueixen en la societat andorrana.
- Promourem una cultura que contribueixi a la construcció d'una societat cívica basada en el compromís de tots, en la coresponsabilitat entre la iniciativa pública i el món privat, en l'esperit de solidaritat i amb la voluntat de donar oportunitats a cadascú.
- Treballarem per assegurar que la cultura generi cohesió social.

V.- JOVENTUT

- Evitar que cap jove pugui ser marginat per l'origen social o el nivell cultural.
- Oferir als joves sense formació adequada l'oportunitat d'obtenir una qualificació professional per incorporar-se al mercat del treball.
- Fomentar les iniciatives empresarials dels joves amb una política coordinada d'ajuts, informació i formació.
- Concertació amb el Comuns per oferir espais de trobada i lleure.
- Fer que el Consell Nacional dels Joves sigui l'òrgan dinamitzador de la joventut andorrana, dotant-lo de personalitat jurídica i de mitjans econòmics.

VI.- ENDREÇAR EL NOSTRE PAÍS: ORDENAMENT DEL TERRITORI, MEDI AMBIENT I MOBILITAT

- Modificar la Llei d'Ordenament del Territori i Urbanisme amb la finalitat de limitar la urbanització extensiva i consolidar els pobles i parròquies
- Canviar l'actual política d'ocupació del sòl per una veritable política de sostenibilitat
- Disminuir la contaminació, reduir la producció de residus i crear infraestructures per a un tractament adequat

- Defensar i promoure la gestió del medi natural com un patrimoni col·lectiu
- Destinar més recursos al transport públic
- Intervenir directament en la millora de la mobilitat des d'una perspectiva global

Aquests són els sis grans compromisos en què es fonamenta l'acord dels partits polítics RENOVACIÓ DEMOCRÀTICA i PARTIT SOCIALDEMÒCRATA i del GRUP D'UNIÓ PARROQUIAL INDEPENDENTS (GUPI).

Tornem a l'esperit que va fer possible el procés constituent, l'any 1992, i treballem conjuntament per una Andorra plural. És l'Andorra que volem i per la qual treballem i treballarem amb renovada il·lusió.

Aquesta alternativa ciutadana que avui comença és també una invitació pública a totes les ciutadanes i ciutadans d'Andorra perquè siguin protagonistes del futur.

Un futur que volem més pròsper i més solidari.

Principat d'Andorra, 22 de desembre del 2004